

SF'S LANDSMØDE 2011

ÅBNINGSTALE AF VILLY SØVNDAL

Kære Landsmøde

Som alle her i salen, nok er klar over, så er der med den aftale som Regeringen netop har indgået med Dansk Folkeparti og de Radikale, opstået en ny situation i dansk politik.

Venstre, Dansk Folkeparti og de radikale har afskaffet efterlønnen som vi kender dem.

Venstre, Dansk Folkeparti og de radikale har forringet vilkårene for 400.000 danskere, der er i 50'erne – så de må gå senere på pension.

Borgerlige kommentatorer og højtlønnede økonomer ansat i bankerne har klappet i hænderne. Det kan de da også sagtens. De har nemlig ikke brug for efterlønnen.

De får deres tårnhøje gager og bonusser. De har råd til at holde op med at arbejde, når de vil – og tage ud med sejlbåden – eller på cruise på Nilen – eller hvad de nu har lyst til at bruge deres 3. alder til.

Den her aftale rammer slet ikke dem.

Den her aftale rammer udelukkende danskere med almindelige jobs.

Det er dem, der betaler prisen for denne aftale. Det er dem, der ikke længere skal have mulighed for at sige stop, før de er slidt helt ned.

Bankøkonomen – som velfriseret stiller op på TV2 og tegner og fortæller - han kan da fint være glad. For det er *ikke* de velstillede og veluddannede, der lægger ryg til den her aftale.

Det gør mureren.

Det gør den ufaglærte arbejdsmand.

Det gør social- og sundhedsmedhjælperen.

Fire ud af fem af dem der går på efterløn er ufaglærte eller faglærte.

Det er dem, der bliver bedt om at rydde op efter de skattelettelser, højrefløjten har givet til de velstillede.

Det er dem med de hårdeste jobs og den laveste løn, der bliver bedt om at samle regningen

op.

"Jamen, er det rimeligt at vi skal betale for at raske mennesker, der godt kan arbejde, kan gå på efterløn", spørger nogle måske.

Prøv lige at vend den om, siger jeg!

Prøv at spørge:

Er det rimeligt, at en murerarbejdsmand skal være helt slidt ned, før han får lov at trække sig tilbage fra arbejdsmarkedet?

Skal han have givet alt, før han får lov til at holde op?

Skal han slide lige indtil han bliver syg - og måske kan få en førtidspension?

Er det sådan det skal være i Danmark?

I SF tror vi på demokrati.

Det er vælgerne, der bestemmer.

Den her aftale bliver desværre til virkelighed, hvis et flertal i Folketinget stemmer for den. Længere er den ikke.

Men det betyder også, at det er danskerne, der bestemmer. Heldigvis.

Det kommende valg er derfor en folkeafstemning om efterløn og folkepension.

Det er en folkeafstemning om, hvorvidt ALLE danskere – også dem med de hårde jobs - skal have ret til en værdig afsked med arbejdsmarkedet og et godt otium.

Hvor de ikke er slidt helt ned.

Hvor de får lov til at opleve glæden ved at have tid til sine børnebørn.

Hvor de får lov at puste ud efter et slidsomt, hårdt og slidsomt arbejdsliv.

Vælgerne kan, hvis de stemmer på SF, og hvis vi får flertal til det sammen med andre gode kræfter, bevare efterløn og folkepension.

Nu er det vælgerne, der bestemmer!

Så lad os kæmpe for det.

Lad os vinde det valg.

Journalisterne – og sikkert også andre - har været meget interesserede i at høre, om jeg nu er sur på Margrethe Vestager, fordi hun har lavet forlig med Løkke og Pia Kjærsgaard. Det er jeg ikke. Radikale har alle dage – åbent og ærligt – sagt at de går efter at afskaffe efterlønnen.

Jeg er hamrende uenig med dem. Jeg er ikke helt sikker på, at de er klar over, hvad det vil sige at være jord- og betonarbejder, skraldemand, slagteriarbejder eller hvad ved jeg. Men de har spillet med åbne kort. Og selvfølgelig kan vi fortsat samarbejde med dem.

Venstre – og specielt Dansk Folkeparti – har derimod et alvorligt forklaringsproblem. De lovede danskerne, at man kunne regne med at der var ro om efterløn og pension.

De løb fra det hele.

Pia Kjærsgaard gav utallige – UTALLIGE – løfter om, at hun ikke ville forringe efterløn og pension.

Hun løb fra det hele.

Dansk Folkeparti siger nu til SoSu-assistenten, med den trætte ryg og de slidte knæ - at hun skal knokle endnu flere år.

Og hvad får hun for det? Fire tykke toldere i Kruså!

Kære venner

Vi skal være dem, der afslører Pia Kjærsgaards vælgerbedrag.

Vi skal være dem, der sikrer at efterlønnen overlever

Kort sagt: Vi skal vinde det valg!

Kære Landsmøde!

Danskerne skal snart træffe et AFGØRENDE valg:

Vi skal nu vælge, om det skal være muligt for ALLE, der vokser op i Danmark, at skabe netop det liv, de ønsker, uanset hvilken baggrund de kommer fra, eller hvilket arbejde

deres forældre har. Uanset, om de er født på samfundets solside eller skyggeside – eller som langt de fleste: et sted midt imellem.

Skal det velfærdssamfund og det fællesskab, der har gjort Danmark så stærkt og trygt, bare visne hen – eller skal vi se hinanden dybt i øjnene, gi' den en skalle og komme fremad.

Men det er nu – NU! - vi skal stå vores prøve.

Sig mig engang: er det ikke ved at være tid til en ny regering?

Jeg vil gerne fortælle jer en lille historie om det samfund, jeg synes, vi skal kæmpe for.

Langt ude på den vestjyske hede, ligger der en flække, der hedder Linde.

Her BAKSEDE mine forældre Peder og Agnes som husmænd for at få noget ud af 16 tønder sandet jord. Det var hårdt slid, kan jeg fortælle jer.

Men det var ikke et usædvanligt liv dengang.

Derude på heden, langt fra Christiansborgs vandrehal og gruppeværelser, voksede jeg op, sammen med mine fire søskende.

Som I så mange hjem dengang var der ikke mange bøger på reolen i min barndoms stue. Mine ældre brødre kom ud og tjene, da de var ni og 11 år. Kun jeg og min søster fik mere end syv års skolegang.

Men når vi kigger tilbage til dengang på den jyske hede, er der en afgørende grund til, at jeg kan stå her i dag.

En afgørende kraft, der har skubbet mig venligt i ryggen hele vejen fra Linde, til lærerseminariet, og til talerstolen her i dag.

Det er det FÆLLESSKAB, der har sørget for, at mange af jer, der sidder her i salen, selv kan fortælle lignende historier;

At forældre, der ikke selv fik chancen har sat studenterhuer på deres børns hoveder, og at der stadig er hospitaler i Danmark, hvor der ikke kræves en adgangsbillet i døren.

Det er velfærdssamfundets lige muligheder for alle, der har gjort Danmark STÆRKT.

Men hvad skal den snak til for?

Jo.

Jeg er bekymret over den måde, mange politikere, økonomer og meningsdannere taler om vores velfærdssamfund på.

Som noget tungt og besværligt. Som en betonklods, en overvægtig dovenlars, der har spist for meget og præsteret for lidt.

Danmark er blevet stærkt PÅ GRUND AF blandingen vores velfærdsmodel og mange menneskers hårde arbejde. VORES velfærdsmodel har vist sig alle andre samfundsmodeller overlegne.

Fordi det samfund, hvor alle får en fair chance for at ta' en uddannelse og udvikle sig i trygge rammer, bliver både rigere, rarere og stærkere end det samfund, hvor kun de få får lov.

Vi danskere er med rette stolte af det velfærdssamfund, vi har skabt. Men det er slidt. Det Danmark, vi kender, er ved at gi' efter i kanterne.

Hvis man nu har været væk hjemmefra, kan man ikke nødvendigvis se det, lige så snart man lander ude i Kastrup Lufthavn og træder ud i majsolen på parkeringspladsen.

Men man kan se det, når man afleverer sit barn på en slidt, lokal folkeskole og ser ungerne sidde stuvet sammen i klasselokalerne.

Man ved det, når man bliver fyret, og jobcentret sætter en til at klistre en storsmilende Lene Espersen på masonitplader – i stedet for at lære noget!

Og man mærker det, hvis man er en af de ældre patienter, der ikke har råd til privathospitalet, men bliver parkeret på en travl hospitalsgang. Her må man vende ansigtet mod væggen – for at ku' være sig selv.

Kære SF'ERE.

Vi VIL,

vi SKAL,

og vi KAN gå en HELT anden vej!

Når jeg er rundt i Danmark, oplever jeg en rigtig god stemning omkring SF. Mange danskere kan li' vores parti. De stoler på os.

"Men hvad vil det betyde for MIG, hvis SF kommer i regering?"

Sådan spørger folk.

Et fuldstændig rimeligt spørgsmål, som fortjener et grundigt svar:

Du vil mærke forandringen, når din 7-årige datter pavestolt, i sin fineste kjole og med den nye, lyserøde - og lidt for store - skoletaske møder op til første skoledag efter sommerferien.

1. C har nu to lærere i dansk og matematik, så der er tid til ALLE elever - også dem, der ikke er de allerbedste venner med bogstaver og tal.

Og det er SLUT med at stuve mange børn sammen i klasserne.

Den nye regering med SF har sagt, at der HØJST må være 24 i hver klasse.

De seneste 10 år er danske elever sakket bagud fagligt - men efter regeringsskiftet vil de kravle op ad rangstigen igen.

Børn med albuerum lærer BEDST!

I sommerferien er skolen for øvrigt blevet renoveret, fordi den nye regering med SF har fremrykket offentlige investeringer, der alligevel skulle foretages hen ad vejen.

Taget er skiftet ud. Og det trækker ikke længere ind gennem vinduerne på 2. Sal. Det er godt for skolens klimaregnskab - og for de privatansatte håndværkere, som kom i arbejde hen over sommeren. På danske vilkår, naturligvis. For en ny regering med SF vil aldrig acceptere polske lønninger på det danske arbejdsmarked.

Du mærker også forandringen, hvis ulykken sker - og lægen over skrivebordet må give den hæslige melding om kræft til dig eller én af dine kære.

Den nye regering har nemlig haft modet til at prioritere, så de alvorligt syge nu bliver behandlet først. Det betyder kortere ventetid for kræftpatienterne og andre med alvorlige sygdomme.

Hurtig diagnose.

Effektiv behandling.

Dér, hvor det IKKE ka' vente.

Du mærker også forandringen, når du taler i telefon med din bror Bent, som bor ude på landet, hvor der er langt mellem naboerne.

Bent holder af at bo, hvor han bor, men han er jo oppe i årerne og bekymret, fordi der er

lang vej til sygehuset. Tænk, hvis man en dag bli'r ramt af en blodprop, mens den nærmeste ambulance er mange kilometer væk. Bekymringen fylder meget for Bent og hans naboer.

Og netop derfor er han meget glad for, at den nye regering med SF har sørget for lægeambulancer til de danskere, der bor i udkantsområderne.

Lægeambulancer betyder, at behandlingen allerede kan begynde på landevejen – det kan betyde forskel på LIV og DØD.

Og så kan Bent godt leve med, at hans 20 prince er steget med en ti'er

– det bli'r han nødt til - for indtægter og udgifter skal jo gå op.

Den tid, hvor der var råd til at overbetale privathospitaler og give fradrag til private sundhedsforsikringer er forbi. Til gengæld kan man nu føle sig TRYK i sit eget hjem, hvis uheldet er ude.

Du vil også mærke den forandring, SF har skabt, når du hen over hækken snakker med din nabo Gitte, som arbejdede ude på radiator-fabrikken, indtil den lukkede for et år siden.

Når sandheden skal frem, har Gitte nogle gange været lidt fristet af Dansk Folkeparti, men efter de løb fra deres gyldne løfter om at sikre EFTERLØN og PENSION for de nedslidte, er den flirt helt ovre.

Og hun er glad for, at SF stod fast på efterlønnen, da det gjaldt.

Nu overvejer Gitte at tage imod tilbuddet fra den nye regering om, at 40.000 ufaglærte kan tage en rigtig uddannelse på højeste dagpengesats. For hun kan godt se, at regeringen har fået gang i virksomhederne igen – og at der nu bliver hårdt brug for folk, der har mod på at lære noget nyt.

SF's Danmark er også et grønnere og renere Danmark.

Når man under den nye regering går ud på gaden i København – og såmænd også her på Frederiksberg - så vil lyden af bilernes brølen være stilnet mærkbart, og man kan trygt tage en løbetur gennem indre by og trække luften helt ned i lungerne.

For den nye regering med SF har nemlig lavet en betalingsring uden om byen, som har ført til færre biler, mindre CO₂-udledning og renere luft.

I det hele taget tager den nye regering med SF miljø- og klimatruslen alvorligt.

De sidste meldinger i denne uge fra Arktis viser faktisk, at det står endnu værre til end

tidligere meldt.

SF har alle dage været et grønt parti, og vi var engageret i klimaets tilstand, længe før andre mærkede vandet stige under fødderne, eller isen smelte hos vores grønlandske venner i Nord.

Eller som man siger på engelsk; The ice is melting at the Poles.

Men den nye regering med SF vil ikke nøjes med fine ord på topmøder, vi vil tage konkrete beslutninger, som betyder noget ude i virkeligheden:

Derfor er prisen på klippekort til busser, tog og metro sænket minimum 20 procent, så flere la'r bilen stå i garagen.

Derfor er de miljørigtige biler blevet billigere, mens benzinslugerne er blevet dyrere. Og derfor får Danmark en ny og samlet naturplan.

Og din lille nyfødte niece Viola – og hendes forældre – de mærker forandringen. Vi forældre vil jo gerne gøre det så godt – og det er svært nok i forvejen, sku' jeg hilse og sige. Men i dag er der en ekstra trussel i form af de mange usynlige kemiske stoffer, vores børn og børnebørn gumler i sig, gennem maden, det nye legetøj og meget andet.

Her har den nye regering med SF sat foden ned og simpelthen forbudt farlig kemi i mad, sutter og legetøj.

Samtidig er den løbende kontrol med produkterne blevet skærpet.

Violas forældre kan nu også lettere gennemskue, hvad det egentlig er, de lægger i indkøbskurven hos både Fætter BR og NETTO.

Farlig kemi, uvished og dårlig information vil den nye forbrugerminister fra SF bare ikke finde sig i!

Det var en rejse igennem det Danmark, SF vil skabe – hvis danskerne giver os lov.

Et mere modigt, nytænkende Danmark, men ikke mindst et Danmark, hvor vi passer bedre på velfærden, på klimaet og på hinanden.

Danmark er – forhåbentlig – på vej ud af en alvorlig, økonomisk krise. Men det er stadig for tidligt at tro, at daggryet har sejret over nattens mørke.

Vi skal bruge hver eneste krone med omtanke, men vi skal samtidig passe på, at det spæde opsving i økonomien ikke bliver kvalt i sin vugge på grund af uintelligente og brutale nedskæringer.

Den verdensomspændende krise, som vi netop har oplevet, rejser TO centrale spørgsmål:

Hvad kan vi gøre klogt NU?

Og hvad kan vi lære af optakten til krisen, så det ikke sker igen?

I går mødtes Helle Thorning-Schmidt og jeg med den amerikanske økonom og modtager af Nobelprisen: Joseph Stiglitz.

Han stod i spidsen for det økonomiske råd, som hjalp USA's præsident Bill Clinton – og han var en af DE økonomer, som kom med mange advarsler op til krisen. Advarsler, som Bush og højrefløjen i USA lukkede ørerne for.

De valgte i stedet at give skattelettelser til de mest velhavende og skabte en casino-økonomi, som pustede boligboblen op.

Lige indtil det hele brast, altså.

Lyder det bekendt? Eller hvad mener I?

I USA advarer økonomer som for eks. Stiglitz og Paul Krugman om, at politikerne kan gøre krisen længere, hvis de gennemfører markante nedskæringer. Fordi der så ikke kommer rum til det begyndende opsving.

Jeg kan love jer, at det var et spændende møde. Og lad mig sige noget, som I måske IKKE tror på: Jeg savnede faktisk Claus Hjort Frederiksen.

For udover glæden ved hans vindende væsen, så ville det også have været sundt for Claus at høre budskabet fra Stiglitz.

For uanset hvor mange gange Claus Hjort sammenligner Danmarks budget med en min og Jeres husholdning eller private bankkonto, bliver det ikke mere rigtigt af den grund.

Regeringen risikerer at sætte Danmark i stå med nedskæringer og nulvækst. I en situation, hvor der er brug for at skabe optimisme, investere og skabe nye private arbejdspladser til erstatning for de over 170.000 vi har tabt under Løkke.

Uden ny vækst får vi ikke Danmark UD af krisen og IND i et nyt opsving.

...

Økonomi er politik. Derfor kan der være flere løsninger på det samme problem og den samme udfordring.

SF og Socialdemokraterne anerkender fuldt ud den udfordring, vi står overfor. Efter ti år med VKO mangler der 47 milliarder i kassen.

Men vi tror ikke på, at det rigtige svar er, at vi efterligner andre lande, hvor fællesskabet fylder mindre, forskellen på rig og fattig er stor, og ordentlig velfærd kun er for dem, der har pengene.

Vi vil i stedet bygge videre på de stærke danske værdier som tryghed, lighed og fællesskab. Og stå fast på den danske velfærdsmodel.

De borgerliges løsning – med forringelser af efterløn og pension - rammer folk med almindelige jobs uretfærdigt hårdt. De borgerlige har forringet de arbejdsløses dagpenge, børnefamiliernes råderum og de unges uddannelser.

Hvad skal de velstillede egentlig bidrage med – kunne man spørge? - dem, der fik de store skattelettelser, da VKO holdt fest.

Tilsyneladende ingenting.

Det' HAMRENDE skævt!

I den kommende uge lægger vi sammen med Socialdemokraterne en ambitiøs og gennearbejdet 2020-plan frem.

Vores løsning er fair, fordi ALLE skal bidrage. Men den er ikke nemmere end regeringens. tværtimod.

Vi siger ligeud, at danskerne skal arbejde mere, de rigeste skal betale mere i skat og de unge skal have tempo på, når de uddanner sig.

Det bli'r hårdt. Men det er nødvendigt.

Vores plan er også et opgør med myten om, at de røde bare vil lade den offentlige sektor vokse vildt. Sådan er det ikke!

Når vi lægger vores plan frem, vil I kunne se, at vi fra 2016 vil holde stigningen i det offentlige forbrug på samme lave niveau som regeringen.

I kroner og øre vil vi fortsat bruge mere på sygehuse, skoler og kommunal velfærd - men stigningstakten bliver den samme.

Det er godt nok hård kost vil nogle af Jer sikkert mene. Men sådan bli'r det. Vi skal have ryddet op efter højrefløjens champagne-brandert.

Det forudsætter vel og mærke, at vi alle samme - også SF'ere i kommuner og regioner - er med til at bruge pengene klogere:

- På den brede FOLKESKOLE, så vi kan nedbringe behovet for dyr specialundervisning.
- På FOREBYGGELSE så vi kan mildne presset på sundhedssektoren.
- På hjælp til PSYKISK SYGE, fordi hurtig hjælp er dobbelt hjælp.

Gør vi det på VORES måde, så bli'r der råd til bedre velfærd for alle, selvom velfærdsudgifterne kun stiger med knap en procent om året.

Men vi lukker ikke bare hullet. Vi har også ambitioner for Danmark.

Vores plan vil betyde en historisk satsning på uddannelse.
Vi vil kunne skabe et offentligt sundhedsvæsen i topklasse.
Og vil sikre efterløn og pension.

Vores plan står i skarp kontrast til regeringens.

Den er mere ansvarlig,
Den lukker hullet i kassen.
Og den er mere FAIR, fordi alle skal bidrage

Kort sagt: Det er den HELT rigtige plan for Danmark!

Kære SF'ere
Kære SF'ere.

Siden vi sidst samledes til landsmøde er der sket store forandringer og omvæltninger i Nordafrika og Mellemøsten.

Folk er gået på gaden.
Diktatorer er faldet.
Oprøret raser fortsat.

I foråret besøgte jeg Egypten, sammen med Emilie som sidder dernede, og vi stod på

Tahrir-pladsen i Cairo sammen med hundreder af unge mennesker, som var i gang med at skrive historie.

Vi mødtes og talte med nogle af de mest begavede og engagerede unge, jeg har mødt i mit liv. De kæmper, med livet som indsats, for at ændre deres skæbne og deres lands fremtid. Og de har vakt håb og tro på fremtiden blandt millioner og atter millioner af mennesker i hele regionen.

Som I alle sammen ved, så var jeg arg modstander af Irak-krigen. I al beskedenhed tror ikke der er andre i dette land der har kritiseret den krig mere end jeg.

Og så oplevede I – og resten af danskerne – alligevel mig presse på for væbnet indgriben overfor Gaddafi og hans trusler mod oprørerne i Libyen.

Jeg mener det var den rigtige beslutning. Og jeg er glad for at det var en enig folketingsgruppe og en enig landsledelse, der stod bag mig.

Men det var en svær beslutning for mange af os – det vil jeg gerne understrege. Det var det også for mig.

Sagen er:

I disse måneder oplever vi noget historisk. Befolkninger der i generationer har været undertrykt og frarøvet alle frihedsrettigheder, rejser sig til en historisk kamp for frihed og et værdigt liv.

Ved vi hvor det ender? Nej. Får de demokrati i morgen? Nej. Risikerer vi andre despoter eller religiøse regimer? Ja, den risiko er absolut til stede.

Men – kære venner: Skulle vi ikke have været parate med hjælp og støtte, når befolkningerne – i modsætning til Irak - selv begynder kampen?

Skulle vi have set passivt til, mens man slagtede civile?

Skulle vi have sendt et signal til Gaddafi og alle de andre slyngler om, at hvis bare de er brutale nok, så gør Vesten ikke noget?

Skulle vi sige til alle de unge i Nordafrika og Mellemøsten, at deres drømme, dem ville vi ikke løfte en finger for?

Nej vel.

Vi har en historisk pligt til at kende vores besøgstid. For uden de folkelige oprør vi ser nu – så ved vi simpelthen ikke hvornår der igen viser sig en chance.

Det bliver aldrig en nem beslutning at sende danske soldater ud i farlige militære operationer.

Men – efter min bedste overbevisning stod vi med et moralsk og menneskeligt forklaringsproblem af dimensioner, hvis SF ikke havde bakket op.

Vi tog den rigtige stilling. Alternativet ville have været ubærligt.

Jeg håber selvfølgelig at I er enige?

Kære landsmøde.

Ude på den jyske hede ligger min barndomsby Linde stadig.

Det sker ikke længere så ofte, men når jeg kører igennem den lille by og ser på min barndoms gemmesteder, markerne og den sandede jord.

Så kan jeg ikke la' være at tænke på, at det velfærdssamfund, som har givet mig, jer og langt de fleste danskere muligheden for at vi kunne uddanne og udvikle os i tryghed. Ja, det velfærdssamfund er værd at kæmpe for.

Men vi skal ikke bare bevare. Vi skal forandre. Forny. Forbedre.

SF er stadig et ungt parti. Vi har ikke som vores venner i Socialdemokraterne mange årtiers erfaring med at sidde i regering. Som SF'ere kommer vi med nye øjne på dét at styre Danmark. Og hvad vi ikke har i erfaring, det har vi i vilje, friskhed og mod til at prøve nye løsninger på de gamle problemer, mod til at indbyde nye stemmer til diskussion omkring magtens bord. Det er derfor, jeg er SF'er.

Vores parti skal drive den forandring, som gør, at man i hele landet – selv i Linde på heden – vil kunne mærke, at der er kommet nye folk i kontorerne. Folk, der tør noget – også det nye, det friske – dét andre siger, *aldrig* kan lade sig gøre.

Det er derfor vi er SF'ere.

Godt landsmøde!

+++